

DE VRIENDENBAND

mededelingenblad
van de Vereniging
Vrienden van de Atletiek
augustus 2025
74^e jaargang
nr. 4

In dit nummer o.a.

HENK VISSERS rol bij het
sprintsucces van **ARMIN HARY**

Onze **4 x 100 M VROUWEN** op
de Olympische Spelen (7)

Voor het voetlicht:
ELS VAN NOORDUIJN

KANJERS

De Vriendenband

Inhoudsopgave

pagina

74e jaargang nummer 4, 2025

Van de voorzitter	1
Van het secretariaat	2
In Memoriam Huug Fischbuch.....	4
Advertentie Global Sports Communication	5
Henk Visser speelde een rol bij het sprintsucces van Armin Hary.....	6
Advertentie Praktijk Energiek	7
Onzin, of...?	8
Jonas Phijffers Europees kampioen U23 400 m.....	10
Advertentie BK Ingenieurs.....	11
Onze 4 x 100 m vrouwen op de Olympische Spelen (7)	12
Stichting Atletiekerfgoed	20
Advertentie Fysiotherapie Vennewater	21
Op zoek naar... ..	22
Voor het voetlicht: Els van Noorduijn.....	24
Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd.....	30
Advertentie Max4Home.....	34
Kanjers	35
Onze jarigen	36

Kopij Vriendenband oktober 2025

Graag vóór 20 september 2025

aan de redactie:

Piet Wijker

De Uitkijklaan 12, 1974 XP IJmuiden

pietwijker@gmail.com

tel.: (0255) 513 700 / (06) 202 19 316

Van de voorzitter

Van 13 tot en met 21 september a.s. wordt in Tokio (Japan) de 20^e editie van de WK Atletiek in het ultramoderne Japanse Nationale Stadion gehouden. De kwalificatienormen hiervoor staan vast, al zal er ook nu ongetwijfeld weer discussie ontstaan over ‘bespreekgevallen’. De prestaties ook in het naolympische zomerseizoen laten zien, dat we op een stevige Nederlandse delegatie mogen rekenen.

Niels Laros op de EK U23 2025 in Bergen, één van de ‘uithangborden’ van de atletieksport in ons land anno 2025. (foto: Erik van Leeuwen)

Hoe anders was dit tijdens de WK Atletiek die in 2007 in het Nagai Stadion in het Japanse Osaka werd gehouden. Een team met 10 atleten onder aanvoering van toenmalig Coördinator Topatletiek Peter Verlooy bond hier de strijd aan in het mondiale atletiekveld. Als Head of Delegation was ik mee voor het vervullen van de representatieve verplichtingen en het oplossen van netelige kwesties, in het geval er ergens onverhoopt ‘stront aan de knikker’ mocht komen. Met de bronzen medaille van Rutger Smith op discuswerpen en zijn, voor hem enigszins teleurstellende vierde plaats, een dag eerder, op kogelstoten waren we al heel ingenomen. Hij was immers de eerste Nederlandse atleet die een medaille op WK-niveau haalde in kogelstoten (2005) en discuswerpen (2007). Voor het overige waren er toen geen finaleplekken voor de Nederlandse équipe weggelegd. Onder het motto *every medal is a medal* vierden we die met Bossche Bollen op het bondsbureau. Achter de schermen wisten we wel beter. In de jaren die volgden legden we, met support van NOC*NSF, de basis voor een meer aansprekende atletieknatie. Met ambitieuze coaches, trainers en atleten die met veel opoffering bereid waren om in hun sportieve carrière te investeren. Dat gaat nooit zonder schuring of wrijving op zijn tijd, maar de investering en de ervaringen sinds Osaka hebben ook deze zomer weer geleerd dat we er met het oog op Tokio goed voorstaan. De omstandigheden zullen hier nog veel hetzelfde zijn. Het tijdverschil van 7 uur later dan in Nederland, de hoge temperaturen en luchtvochtigheid, de overijverige vrijwilligers met parasolletjes en de taalbarrière. En wat ook hetzelfde zal zijn is het motto van Asics, partner van World Athletics, Anima Sana in Corpore Sano, ofwel een gezonde geest in een gezond lichaam. Met Japan als thuisbasis zullen zij ongetwijfeld hier een rol vervullen. De prestaties van de Nederlandse atleten zullen er toe leiden, dat we als ‘thuisblijvers’ er vast menig (nachtelijk) uurtje voor over hebben om hen op afstand te gaan volgen. Ook in de wetenschap dat de bron van talent en de ontwikkeling hiervan ooit op de Nederlandse atletiekvelden is begonnen. De Vrienden van de Atletiek hebben hier graag hun steentje aan bijgedragen en zullen dit ook blijven doen! Wij wensen alle atleten heel veel succes in Tokio en u alvast veel kijkplezier.

Rien van Haperen, voorzitter

Van het secretariaat

Adres secretariaat:

Jaap van Amsterdam, Irenestraat 74, 2161 PZ Lisse,

Tel.: 0252 418414 of 06 29288128,

E-mail: secretaris@vriendenvandeatletiek.nl

Website: <http://www.vriendenvandeknau.nl>.

Mocht iemand toch bezwaar hebben dat zijn gegevens via de Nieuwbrief aan de leden gecommuniceerd worden of anderszins, laat dit dan even weten via ons mailadres. Wij zullen je mailadres dan uit ons bestand halen. Daarnaast gaan wij ervan uit dat foto's op de website gewoon gepubliceerd kunnen worden, als ook gegevens via De Vriendenband. Mocht je op welke wijze dan ook hiertegen bezwaar maken, laat dit dan ook aan ons weten.

Graag verzoeken wij de leden om het secretariaat te melden indien uzelf of een u bekende getroffen is door een overlijden, ongeval, ziekte etc.. Wij publiceren hierover pas met instemming van betrokkene(n). Ook geboortes of welke feestelijke gebeurtenissen dan ook willen wij graag delen met onze leden.

Mededelingen:

- Op zondag 3 augustus hebben we weer een trefpunt bij de NK Senioren in Hengelo gehad.
- We gaan het tweede deel van het zomerseizoen tegemoet met verschillende competitiefinales, het WK Atletiek te Tokio, marathons en begin crossseizoen.
- Er staan (inter)nationale wedstrijden op het programma zoals:
Za 13 september/Zo 21 september: WK Atletiek.
En natuurlijk onze competities en Diamond League en Golden League wedstrijden, waar wij veel Nederlanders hopen te zien.
- Op 21 augustus a.s. zal de jaarlijkse Golfdag worden georganiseerd.
- Op 30 & 31 Augustus 2025, atletiekbaan Ookmeer in Amsterdam, zullen de nationale C- Spelen voor U16 worden georganiseerd door AAC met ondersteuning van het Jeugdfonds van de Vrienden van de Atletiek. De nummers 1 en 2 worden uitgenodigd voor de Inspiratie dag op 11 oktober (onder voorbehoud).
- Op zondag 7 september organiseert AV Phanos in het Olympisch Stadion de nationale D-Spelen voor U14.
- Ook zal op 6 en 7 september het Vrienden Fietsweekend plaatsvinden. Mocht je eens een gezellig weekend mee willen maken, dan willen we dat graag aanbevelen. Informatie kun je krijgen bij Anneloes Beenackers-Bosman 06-57294248 (zie Vriendenband 2).

-
- Na de ALV van afgelopen april hebben wij het fiat van de ledenvergadering gekregen om door te gaan op de ingeslagen weg wat betreft de transitie van Vereniging naar Stichting Vrienden. Het definitieve besluit zal begin volgend jaar worden genomen door de algemene ledenvergadering. De komende maanden gaat het bestuur bekijken welke activiteiten genomen moeten worden om een soepele overgang te maken. Wij hebben daarvoor al jullie hulp nodig. Ook na de transitie is jullie organisatorische hulp dringend nodig.
 - Nogmaals willen we jullie alvast vragen om je agenda schoon te houden om eind 2026 (waarschijnlijk zaterdag 31 oktober 2026) met een groots eindfeest het einde van de Vereniging Vrienden van de Atletiek te vieren. Daarna zal eenieder gevraagd worden ondersteunend lid van de Stichting Vrienden van de Atletiek te worden. Verdere info volgt.

Overlijden

- Huug Fischbuch (2024). Zie ook pag. 4.

Opzegging lidmaatschap

- Udo Veerman
- Remco Fischbuch

Wijziging

- Kees de Kort en Ben Korver hebben een nieuw emailadres (bekend bij bestuur).

Ledeninformatie (blijde gebeurtenissen, ziekte e.d.)

- Annie Schmitz heeft helaas haar heup gebroken. Inmiddels is zij weer thuis herstellende.

Vacatures

- Graag willen wij jonge enthousiaste leden of niet leden die in hun vrije tijd onze social media willen aanvullen met leuke filmpje, stukjes etc. vragen om dit ook voor de Vrienden te doen. Het kost weinig tijd en je kunt je ambitie op een goede manier voor een leuke vereniging doen. Lijkt het je wat, neem dan contact op met het secretariaat.

In Memoriam Huug Fischbuch

Na pas vorige maand bekend werd, is vorig jaar op 18 december op 92-jarige leeftijd ons lid Huug Fischbuch overleden. Fischbuch meldde zich op jeugdige leeftijd aan bij het Rotterdamse Minerva – dat nadien zou opgaan in AVR, het latere Rotterdam Atletiek – en richtte zich aanvankelijk op het hoogspringen, waarop hij tweemaal uitkwam in jeugdinterlands. Later stapte hij over op het hinkstapspringen. Daarmee behaalde hij in 1957 zijn eerste van in totaal twee bronzen NK-plakken en werd hij in 1959 Nederlands kampioen. Tussen 1957 en 1960 nam hij in deze discipline deel aan negen interlands. Toch was hij veel veelzijdiger dan zijn specialiteit doet vermoeden. Hij trainde op alle tienkamponderdelen en werd in 1958 zelfs vierde op het NK tienkamp. Reeds tijdens zijn jaren als actief atleet pakte Fischbuch ook andere atletiekwaken op. Hij werd jurylid, trad in 1958 toe tot het bestuur van Minerva, werd zelfs voorzitter en bekleedde tussen 1958 en 1984 ook diverse andere functies, zoals lid en later voorzitter van de technische commissie, maar hij was ook clubbladredacteur. In 1992, het jaar waarin hij zich aanmeldde als lid van de Vrienden, was hij nog voorzitter van de technische commissie van Rotterdam Atletiek.

Huug Fischbuch (foto
verstrekt door Remco
Fischbuch)

Naar ik meen nam ik in 2011 het eerste artikel van Huug Fischbuch in ons blad op. In VB nr. 4 plaatsten wij toen zijn verhaal over de ‘negatieve split’ op de lange afstanden. Het was een protest tegen het feit, dat de hazen in de marathon van Rotterdam ‘knoeperhard’ van start waren gegaan. Het was eerder bestemd geweest voor organisator Mario Kadiks, maar die had niet gereageerd. Dan maar in De Vriendenband. Want zo was hij: was hij het ergens niet mee eens, dan maakte hij zijn mening in briefvorm, met bijlagen en al, duidelijk kenbaar. Bij het stadsbestuur van Rotterdam kunnen ze erover meepraten, tot de burgemeester aan toe. Fischbuch kreeg het, tot zijn frustratie, bij de Rotterdamse magistraten maar niet ‘tussen de oren’, dat als men ‘Sportstad’ wilde zijn, er ten minste een 8-laans atletiekbaan moest komen en geen 6-laans. Jarenlang poogde hij ze met zijn schrijfsels ‘te bekeren’. Wij publiceerden er enkele voorbeelden van.

Fischbuch had echter ook oog voor de individuele atleet. Met hordeloopster Judith Vis discussieerde hij in briefvorm over de inhoud van de trainingsweekends in de overgangperiode tussen zomer- en winterseizoen, toen die de overstap naar het bobsleeën maakte. Dafne Schippers feliciteerde hij per brief in 2014 met haar sprintsuccessen en gaf haar al doende wat trainingsadviezen en aan Nadine Broersen betuigde hij per brief zijn medeleven, toen die in 2015 door een blessure trainingsachterstand had opgelopen.

De laatste jaren van zijn leven had Huug Fischbuch in toenemende mate verzorging nodig. Het waren de moeilijkste van zijn leven. Moge hij rusten in vrede.

Piet Wijker

GLOBAL SPORTS COMMUNICATION

Als een van de toonaangevende **sportmanagementbureaus** in atletiek streven we ernaar **onze sport** vooruit te helpen. Het zit in ons **DNA**. Of het nu gaat om topsportmanagement, evenementenorganisatie of sportmarketingprojecten, we streven naar **innovatie** en **voortuitgang**. Om dit te bereiken werken we samen met atleten en partners van **wereldklasse**.

Samen zijn we **#TeamGSC**.

Blijf op de hoogte!

Global Sports
Communication

Henk Visser speelde een rol bij het sprintsucces van Armin Hary

Tien rond van de Duitser was deze zomer nu 65 jaar geleden

Armin Hary op de OS van 1960.
(foto: Mondadori Publishers; bron: Wikipedia)

Als het om sprinten gaat, was Armin Hary een begrip. Korte, krachtige naam, de eerste mens die de 100 meter in tien seconden rond aflegde. Dat was op 21 juni 1960. In Nederland heeft alleen Churandy Martina hem dat, jaren later, nagedaan.

In de aanloop naar dat successeizoen, waarin de Duitser ook olympisch goud won, speelde Henk Visser een kleine, maar niet onaanzienlijke rol. Visser, toen een van 's werelds beste verspringers, had voor Hary een scholarship bij San Jose College in California geregeld. Dat kwam goed uit, want Hary zat dat jaar (1959) niet lekker in zijn vel en had het in West-Duitsland voortdurend aan de stok met bobo's (die toen nog niet zo werden genoemd).

In de biografie van Hary "Läufer des Jahrhunderts"

(Loper van de Eeuw) schrijft Knut Teske dat de kennismaking van de sprinter met de States rampzalig verliep. Hary sprak geen woord over de grens en Visser was er niet om hem volgens afspraak op te halen. Op de gok wandelde hij de luchthaven van Los Angeles uit richting San Jose. Na uren legde hij zich te rusten op een grasveld, viel in slaap en werd van al zijn spullen beroofd. Via een arbeidsmigrant die hem oppikte werkte hij enige dagen in een fabriek waar sinaasappelsap werd ingeblikt. Pas dagen later meldde hij zich in San Jose.

Dit dramatische verhaal klopt niet. Het heeft er alle schijn van dat Hary zijn biograaf maar wat wijs heeft gemaakt. In Nederlandse kranten van destijds valt te lezen dat Hary en Visser in augustus 1959 gezamenlijk het vliegtuig naar LA hebben genomen. Dat Hary in Amerika uitsluitend plezier had van het aangename klimaat is duidelijk. De Amerikanen zagen hem – de Europese kampioen van 1958 – nauwelijks staan. Hij kreeg een coach toegewezen, die vooral kennis had van discusswerpen. San Jose bleek op dat moment niet de meest geschikte plek voor een buitenlandse sprinter. Binnen een paar maanden keerde hij terug.

Als je Hary, nu 88 jaar oud, vraagt naar Visser, krijg je een ander verhaal. De Nederlander heeft hem in dat onbekende land met die onbekende taal juist goed geholpen. Waar Visser die vliegtickets vandaan had, is hem ook een mysterie. Teske doet Visser geen recht als hij schrijft dat diens Europese record (7,98 meter in 1956) "omstreden" is. Argument voor die kwalificatie is dat de wedstrijd in Boekarest een record nodig had. Het lijkt Teske te

steken dat Visser het legendarische record van de Duitser Lutz Long (uit 1935) uit de boeken sprong.

Helemaal in de fout gaat de biograaf met de vaststelling, dat Visser in de vorige eeuw betrekkelijk jong is gestorven. Visser overleed in op 13 november 2015 in Arnhem op 83-jarige leeftijd. “Pijnlijk”, oordeelde de biograaf als hij met dat feit wordt geconfronteerd. Punt is dat wie Vissers leven wil volgen, in het laatste decennium van de vorige eeuw het spoor bijster raakt. In ieder geval was hij als zakenman in de States in zware problemen geraakt.

Terug naar Hary, de man die nooit op kunststofbanen heeft gelopen en toch zo snel was. Net als al zijn generatiegenoten trouwens. En voorgangers als Jesse Owens en noem hem maar, Chris Berger. Wat zou de 10,3 van wereldrecordhouder Berger uit 1934 waard zijn als hij op lichte schoentjes een tartanbaan onder de voeten had gehad?

Het is speculeren. Hary deed dat, toen ik hem belde ter gelegenheid van de “verjaardag” van die tien-rond. Nu loopt hij met een stok, van een rollator moet hij niets hebben. Volgens zijn vrouw is de gezondheid wankel.

Maar wat graag had hij onder de beste omstandigheden en in de vorm van zijn leven tegen Carl Lewis en Usain Bolt gesprint. En hij denkt dat hij die denkbeeldige race ook nog had kunnen winnen.

Guus Mater

Vegatest

Met de VEGATEST- methode kunnen uitspraken worden gedaan over zwakke organen, belasting door pesticiden of insecticiden, een gebrek aan bepaalde stoffen, aanwezige parasieten, vergiftiging met zware metalen overgevoeligheid voor bepaalde levensmiddelen en allergische reacties.

Vegacheck

Met behulp van de Vegacheck wordt van verschillende gebieden in het lichaam de reactie op prikkels gemeten. Wanneer het lichaam te sterk of te zwak op een prikkel reageert, is er sprake van een storing in het lichaam die ziekteverschijnselen oproept of kan gaan oproepen.

Quantumfysica

In 60 seconden meten welke tekorten er zijn.

072-5156782 • www.marjabak.nl
marja.bak@gmail.com

NATUURLIJKHEIDSCENTRUM
ENERGIEK

Onzin, of?

Jerry was een fanatiek atleet. Door hard te trainen was hij erin geslaagd een uurlooptje te finishen in 59 minuten en 48 seconden. Een nette prestatie, maar natuurlijk niet goed genoeg om van zijn sport te kunnen leven. Om toch in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien was hij biologieleraar geworden. Dat kwam weer omdat hij door de voorzitter van zijn atletiekvereniging – met enige dwang – naar een trainerscursus werd geleid, waar hij onder andere kennis maakte met een beetje anatomie en fysiologie. De trainerscursus mislukte, zijn persoonlijke fysieke vaardigheden waren té eenzijdig, té beperkt. Een carrière als trainer was daarmee ook in de kiem gesmoord en zodoende kon hij ook op die manier geen cent met zijn sport verdienen. Maar de interesse in het genoemde vakgebied was gewekt.

Bron: Wikipedia

Bron: Atletiekunie

Bron: Wikipedia

Het leidde ertoe dat hij uiteindelijk biologieleraar was geworden. De eerste repetitie die hij maakte in het eerste jaar dat hij voor de klas stond, bevatte onder meer de vraag: “Wat zit er in een cel?” Wij, atletiekers, weten natuurlijk direct dat je daarin mitochondriën aantreft, de energiefabriekjes die ons sportief presteren mogelijk maken of, voor de wat ouderen onder ons, vroeger mogelijk maakten. Een van zijn leerlingen, duidelijk geen sportman die trouwens ook deze repetitie slecht had voorbereid, schreef als antwoord op: “Marokkanen.” Au, dat is ongepast!

Maar goed, terug naar Jerry’s atletiekavonturen. Hoewel tijdens het NKI in Apeldoorn de uurlooptje niet op het programma stond, leek het hem toch wel leuk om er eens te gaan kijken. Dus ging hij naar Omnisport, liep naar de kassa met een briefje van 45 euro in zijn hand. Waarop hij te horen kreeg dat hij een plaats per internet had moeten reserveren en dat zijn manier om met contant geld te betalen, hoe dan ook niet geaccepteerd zou worden..., tja, atletiek levert niet alleen voor Jerry, maar eigenlijk voor iedereen ook wel eens teleurstelling op...

Hoewel, voor Jerry’s idool Sifan Hassan lijkt dat niet te gelden. Het is natuurlijk fantastisch dat veel van de door haar gestelde doelstellingen ook gerealiseerd worden, maar dat betekent wel, dat een volgend doel steeds extremer moet worden. Dus wil zij nu vier grote

marathons in één jaar lopen, eh..., winnen én moet het wereldrecord eraan gaan! Hassan kennende zou ook dat nog wel eens kunnen lukken. Dat zou natuurlijk fenomenaal zijn, maar wat dan daarna? Daarmee gaat Jerry haar helpen. In zijn grote vakantie gaat hij haar opzoeken en tipt haar dan om op de volgende Olympische Spelen, in Los Angeles, mee te doen aan, laten we het maar een loopmeerkamp noemen, de 100 m, 1500 m, de 10.000 m en de marathon. Dan wel op één been.

Bron: Paralympisch Comité

Natuurlijk bij de Paralympics, want voor de Olympische zal de kwalificatie voor de 100 m, zelfs voor Sifan, niet lukken. Tijd genoeg om te leren lopen op een been, het ander met de hak tegen de bil gebonden met zo'n bandje waaraan sommige atleten hun startnummer prikken om hun wedstrijdshirt niet te doorzeven met al die speldenprikken. Dat de eisen om als para-atleet in wedstrijden uit te komen in de loop der jaren fors aangescherpt zijn, zal aan Jerry voorbijgegaan zijn. Zelfs de basale trainerscursus was

immers al te veel voor hem?

=====

Nog even, na eerst een aanloopje, terug naar de nieuwe doelstelling van Sifan. Veronderstel dat jij bij een pas gelopen wedstrijd een prachtige kristallen vaas hebt gewonnen. Die heb je in de kamer op een kast te pronk gezet. Je gaat slapen, komt de volgende morgen terug de kamer in ... en ziet de vaas in scherven op de grond liggen. Deuren en ramen waren en zijn dicht, er is niemand anders in huis. De val van de vaas kan door alles veroorzaakt zijn: een kleine aardbeving, een windvlaag, een inbreker die verder geen sporen heeft achter gelaten, een uitzonderlijk grote vlieg, de kat, of wie weet heeft de vaas opeens een eigen bewustzijn ontwikkeld en is hij van de plank gesprongen toen hij zich bewust werd van de zinloosheid van zijn bestaan, die bestaat uit alleen maar mooi zijn. Tenzij je huis is uitgerust met camera's, een seismograaf en meer dienstige apparatuur, zul je niet in staat zijn de ware reden van de val te achterhalen. Echter, hoewel je geen enkel bewijs hebt, lijkt de kat de meest waarschijnlijke oorzaak. Die springt nog wel eens vaker op de kast en zal er niet op gerekend hebben dat er nu ineens een vaas op stond. Maar hoe kom je nu eigenlijk bij die meest waarschijnlijke oorzaak? Daarvoor hanteer je – onbewust – vier criteria:

- 1 Eenvoud. De kat is de meest simpele veronderstelling.
- 2 Samenhang. Past de mogelijke verklaring bij andere bekende feiten? Alleen die van de kat.
- 3 Volledigheid. Bij alle andere genoemde mogelijke redenen dan de kat blijven nog veel vragen achter.
- 4 Toetsbaarheid, hoewel dit niet altijd toepasbaar is. Als je draagbare radiootje slecht geluid voortbrengt, kun je deze op een andere plaats zetten waar de ontvangst wél goed blijkt. Maar de mogelijke redenen voor het vallen van de vaas kun je niet toetsen.

Zo komen we weer terug bij Sifan. Zij is er steeds in geslaagd al haar eerdere doelstellingen, minstens grotendeels, te realiseren en zo'n aanpak blijkt zij ook nodig te hebben! Dus waarom deze niet? Aan haar om de vier criteria, en zeker de laatste, in te vullen.

Aan ons om er naar uit te zien!

Hugo Tijmsmans

Jonas Phijffers Europees kampioen U23 400 m

Volgens goed Nederlands gebruik halen wij tegenwoordig een vracht medailles weg op de EK U23. Dat begon eigenlijk in 2021. Vóór die tijd vielen er ook altijd wel een paar atleten van ons in de prijzen, maar na zes medailles in 2021, waarvan drie gouden, scoorden wij er in 2023 negen, waarvan viermaal goud en werden het er dit jaar in het

Noorse Bergen acht, waarvan opnieuw viermaal goud. Natuurlijk hadden vooral de erkende 'gouddeivers' Niels Laros (tweemaal goud) en Stefan Nillessen (eenmaal goud en eenmaal zilver) daar een fors aandeel in, maar vlak Jonas Phijffers ook niet uit. Die zorgde op de 400 m voor het vierde goud en deed dat op indrukwekkende wijze door als enige binnen de 45 seconden te finishen in 44,82, een meeting record en een nationaal U23-record. Hij stond er gelijk (een maand na zijn 22^e verjaardag!) tweede mee op de nationale ranglijst aller tijden, op nog geen

Jonas Phijffers na zijn overwinning op de 400 m in Bergen. (foto: Erik van Leeuwen)

0,35 sec. verwijderd van het nationale record van Liemarvin Bonevaciac.

Nog indrukwekkender was zijn optreden op de 4 x 400 m estafette, al veroverde hij er geen medaille nee. Als slotloper ('anchor' noemen ze dat zo fraai in het Engels) liet hij een splittijd van 43,79 sec. noteren! Volgens Eric Roeske was alleen Terrence Agard in de olympische 4 x 400 m finale van 2021 ooit sneller. De eindtijd van Daan Kneppers, Isaya Klein Ikkink, Rens Altorf en Jonas Phijffers bedroeg 3.02,89 en daarmee kwamen zij 0,06 sec. te kort voor het brons. Een nationaal U23-record was het echter wel. Zo'n tijd neerzetten doe je natuurlijk met z'n vieren, maar Jonas Phijffers leverde hier wel een Femke Bol-achtige prestatie.

Die moeten we de komende tijd dus maar eens goed in de gaten gaan houden, Jonas Phijffers. Want daar gaan we vast nog veel meer plezier aan beleven.

Piet Wijker

**De beste prestatie
onder alle
omstandigheden.**

bkingenieurs.nl

Onze 4 x 100 m vrouwen op de Olympische Spelen (7)

In de afgelopen zes afleveringen waarin ik de Olympische historie van onze estafettevrouwen op de 4 x 100 m heb beschreven, hebben we moeten vaststellen dat, na onze min of meer vanzelfsprekende aanwezigheid vanaf het begin op de Spelen van Amsterdam in 1928 tot en met die van 1952 in Helsinki, met als hoogtepunt het goud van onze vrouwen in 1948 onder aanvoering van Fanny Blankers-Koen, er voor ons maar weinig was overgebleven om trots op te zijn. Slechts het nationale record van 43,44 sec. dat Wilma van den Berg, Truus Hennipman, Mieke Sterk en Corrie Bakker in de finale van de Spelen van 1968 in Mexico hadden gelopen, was sindsdien het enige – en in de loop der jaren in toenemende mate ontzag opwekkende – resultaat waar volgende generaties van Nederlandse sprintsters hun tanden op stuk hadden gebeten. De twijfel of er hier ooit nog eens een estafetteteam in staat zou zijn om die tijd te verbeteren, had 40 jaar na dato zijn hoogtepunt wel zo ongeveer bereikt.

IV. 2008 t/m 2024

Vanaf 2008 diende zich echter, eerst aarzelend, maar allengs opvallender, een generatie sprintsters aan die nieuwe hoop deed opflakkeren. Al waren sommigen van mening dat het nog jaren zou duren, voordat daarvan een baanbrekend resultaat mocht worden verwacht.

2012: Londen

Hoe dan ook, in 2011 manifesteerden Jamile Samuel en Dafne Schippers zich nadrukkelijk als de voortrekkers van die nieuwe generatie. Op naastgelegen affiche van het NK indoor 2011 zijn zij de twee blikvangers. Ze staan er zelfbewust op, uitdagend

bijna. Geef ze eens ongelijk. Want voortaan maakte dit edele tweetal op de korte sprint in ons land de dienst uit, te beginnen op beide indoor NK's van dat jaar: op de 60 m bij de A-meisjes 1. Schippers in 7,33 s, 2. Samuel in 7,47 s; een week later bij de senioren 1. Schippers in 7,28 s, 2. Samuel in 7,40 s. Beide tijden van Schippers waren copy-paste prestaties, want die had ze eind januari op één dag in Luxemburg ook al gelopen. Ten opzichte van het jaar ervoor was het nationale meisjesrecord in elk geval alweer met bijna een tiende seconde aangescherpt, maar ditmaal was Dafne Schippers de enige houdster ervan.

Op de 4 x 100 m estafette zat de gang er dat jaar ook al gauw in. Na een bescheiden begin in 46,08 van

een meisjesteam half mei tijdens de Ter Specke Bokaal in Lisse volgde twee weken later tijdens de FBK Games al een 44,86 van een team met louter neosenioren (U23) atleten. In juni, tijdens het EK voor landenteams in Izmir, toonden Dafne Schippers, Anouk Hagen, Kadene Vassell en Jamile Samuel ten slotte aan dat wat hun betreft uitzending naar de WK in Daegu geen punt van discussie meer hoefde te zijn, want in 43,90 wonnen ze daar de 4 x 100 m. Een kniesoor zou nu hebben kunnen opwerpen dat ze met die tijd nog altijd 0,04 sec. boven de kwalificatie-eis van de KNAU zaten. Voor de IAAF was 43,90 echter voldoende om toegelaten te worden en je moest toch wel gespeend zijn van elke vorm van sportief inzicht, als je daar met dit jeugdige viertal een punt van maakte. Dat deed de KNAU gelukkig ook niet. Ter bevestiging van hun vorm liep hetzelfde team enkele weken later tijdens de Mondo Keien Meeting in Uden 43,91. Over een tijd onder de 44 seconden hoefden wij ons in elk geval geen zorgen meer te maken.

Op individueel niveau hadden Schippers en Samuel de sprint in ons land nu geheel in hun greep: één en twee op de 150 m bij de Ter Specke Bokaal, op de 100 m bij de NK-junioren en bij de Gouden Spike, waarna Schippers op de EK U20 in Tallinn de zevenkamp won en Samuel zilver scoorde op zowel de 100 als de 200 m.

Salomonsoordeel

Eind juli op de VIP-tribune in het Olympisch Stadion in Amsterdam tijdens de NK voor senioren ging de discussie dan ook niet over de vraag tussen wie bij de vrouwen de winst op de 100 m zou worden uitgevochten (Schippers en Samuel natuurlijk), noch over de vraag of onze 4 x 100 m estafetteploeg naar de WK in Daegu zou worden uitgezonden, maar over wat ze daar zouden lopen. Op een goed moment schoof ik even aan bij de recordhoudsters Wilma van Gool en Corrie Bakker en gooide het balletje op, of onze

Hoe blij kun je zijn, nadat je op een WK in de serie bent gestrand? Nou, zo blij dus. Vlnr. Dafne Schippers, Anouk Hagen, Kadene Vassell en Jamile Samuel.

(foto's: Erik van Leeuwen)

estafette-meisjes in Daegu maar niet gelijk de gelegenheid moesten aangrijpen om dat stokoude record van hen om zeep te helpen. Nou, dat hun record eraan moest, daarover waren ze het wel eens met me, maar dan toch liever op de Olympische Spelen in Londen. “Dat is dan 44 jaar, of elf Olympische Spelen later. Wel zo mooi eigenlijk”, vonden ze.

In het hiernamaals moet koning Salomon ons daar hebben gehoord, want wat gebeurt? In Daegu komen Kadene Vassell, Dafne Schippers, Anouk Hagen

en Jamile Samuel in hun serie tot 43,44! Een evenaring van het nationale record uit 1968. Hoe krijg je het voor elkaar! De finale haalden ze er niet mee, maar ze verlostten ons wel van een nationaal trauma: de ogenschijnlijke onaantastbaarheid van het record uit 1968, de barrière die generaties Nederlandse sprintsters niet hadden kunnen nemen. Nu was het nog een kwestie van tijd, voordat dit record definitief naar de eeuwige jachtvelden kon worden verbannen. Zou daarbij de wens van Wilma van Gool en Corrie Bakker worden verhoord?

Ban doorbroken

Begin 2012 zal men bij AV Phanos, sinds 2008 hofleverancier van sprinttalent bij de vrouwen, weinig aandacht hebben gehad voor de opvattingen van de recordhoudsters op de 4 x 100 m van de Spelen van 1968 (Mieke Sterk: “Ik zie dat jonge grut onze prestatie nog niet zo snel verbeteren”) cq wensen (Wilma van Gool en Corrie Bakker: “Liever pas op de Spelen in Londen”). Voor zover zij daar überhaupt van op de hoogte waren. Bij de evenaring van het Mexicorecord in Daegu waren twee van de vier betrokken atletes lid van die Amsterdamse club. Daar smaakte het feit, dat zij zich hadden ontworsteld aan de greep waarin dat record ons jarenlang had gehouden, naar meer. En liefst zo snel mogelijk.

Op het NK indoor bestond de helft van het startveld in de finale van de 60 m uit Phanosatletes en op de 200 m ging het goud en zilver ook naar leden van die club. Bij de eerste de beste gelegenheid in het outdoorseizoen, de Ter Specke Bokaal in Lisse begin mei, liep een team van neoseniores, bestaande uit Eva Lubbers, Madiea Ghafoor, Janice Babel en Jamile Samuel – op AKU-atlete Lubbers na allemaal leden van Phanos – op de 4 x 100 m naar 44,31, een meeting record. Nog geen maand later was het raak. Tijdens de Genève Swiss Meeting op 2 juni wonnen Janice Babel, Kadene Vassell, Eva Lubbers en Jamile Samuel de 4 x 100 m in 42,90! Ruim een halve seconde sneller dan het 44 jaar oude Mexicorecord en deelname aan de Olympische Spelen ineens binnen handbereik! De kogel was eindelijk door de kerk! Het bleek echter nog maar het begin.

Dat record was namelijk tot stand gekomen zonder de snelste sprintster van ons land, Dafne Schippers. Die was eind mei in het Mekka van de meerkamp, Götzis, bezig geweest om zich op de zevenkamp te verzekeren van deelname aan de Olympische Spelen in Londen. Nadat dit was gelukt was haar volgende doel om zich op de 100 m te kwalificeren voor de EK in Helsinki eind juni, ruim een maand voordat de Spelen in Londen van start zouden gaan. Ook dat lukte. Tijdens de Gouden Spike kwam Schippers tot 11,36 en dat was vier honderdsten binnen de EK-limiet.

Toch liep Schippers in Helsinki die 100 m niet. Ze wilde zich zoveel mogelijk sparen voor de aanstaande Spelen en beperkte zich daar dus tot de 200 m en de 4 x 100 m. Dat was op zich al heftig genoeg, zeker nadat zij in de halve finale van de 200 m in 22,70 haar eigen nationale record tot op een honderdste seconde had benaderd. Schippers werd dus gespaard voor de series 4 x 100 m. Evenals Samuel trouwens. Dat werd de ploeg nog

bijna fataal. Want nu moesten Esther Akihary, Marit Dopheide, Eva Lubbers en Kadene Vassell proberen de finale te bereiken, maar hun tijd leek onvoldoende. Het viertal werd in 43,80 negende, gerekend over beide series. De Britse ploeg was echter in haar serie ergens buiten de baan terechtgekomen en werd gediskwalificeerd. Dat leverde Nederland alsnog een plaats in de finale op. Zonder geluk vaart niemand wel, zullen we maar zeggen. Dat Kadene Vassell, Dafne Schippers, Eva Lubbers en Jamile Samuel er

Een trots Nederlands estafetteteam op het erepodium in Helsinki. Vlnr. Kadene Vassell, Dafne Schippers, Jamile Samuel en Eva Lubbers.

vervolgens in die finale een nationale recordtijd van 42,80 uitpersten en tweede werden achter Duitsland had echter niemand voor mogelijk gehouden. Voor het eerst sinds 1950 stond op een EK op de 4 x 100 m een Nederlands vrouwenteam op het podium. Waren we na dat veelvoud van de zeven magere jaren eindelijk in de vette jaren terechtgekomen? De Spelen in Londen moesten daar een definitief antwoord op geven.

Record en finaleplaats

Voor bondscoach Wigert Thunnissen was het hoe dan ook helder; na Helsinki stond wat hem betreft de basisploeg voor de Spelen vast. Dezelfde vier als in Helsinki en ook lopend in dezelfde volgorde, zo meldde hij op 28 juli vanuit Barcelona, waar een laatste trainingskamp werd gehouden om de puntjes op de i te zetten, alvorens af te reizen naar Londen. Daar kwamen op 9 augustus drie van de vier voor het eerst aan de start in Londen. Alleen Dafne Schippers had al een zware zevenkamp afgewerkt, die haar een tiende plaats had opgeleverd. Die had daarna een paar dagen rust genomen en zo weinig mogelijk getraind. “Ik had erg veel spierpijn, maar de arts en de fysiotherapeut hebben heel goed werk gedaan”, verklaarde zij. Hoe goed, dat bleek al gauw. Want onze nationale estafettevier liepen in hun serie een dijk van een race en werden derde in 42,45, alweer een fikse verbetering van het nationale record. Nagenoeg een hele seconde sneller dus dan die 43,44 uit 1968, ook al was die tijd enkele maanden eerder al uit de recordboeken geschrapt. Dat hadden de voormalige recordhoudsters uit 1968 toch niet kunnen bedenken. In de finale werd het jeugdige viertal een dag later zesde in 42,70. Daar baalden ze zelf aanvankelijk behoorlijk van, want nog sneller dan die 42,45 was hun doel geweest. Het feit dat ze in de buitenbaan hadden moeten lopen had echter niet geholpen, vonden ze.

Dafne Schippers: “Ik heb liever iemand om naartoe te lopen.” Dat ze zesde waren geworden in een iconische finale die door de VS-vrouwen werd gewonnen in de wereldrecordtijd van 40,82, een record dat tot op de dag van vandaag overeind is gebleven, realiseerden ze zich pas later. “Dat moet nog een beetje tot ons doordringen”, vond Jamile Samuel. “Nu ben ik nog een beetje teleurgesteld.” Dat ze baalden was volgens Schippers overigens een goed teken. “Het zou niet goed zijn als we nu tevreden zouden zijn. Dit houdt ons gretiger voor de komende toernooien.” En Samuel: “We leren hier ook van. Dat is goed, want we zijn nog een jong team.” Hoe dan ook, voor het eerst in 44 jaar had er bij de vrouwen een Nederlands estafetteteam in de finale gestaan. Dat was de belangrijkste opsteker.

2016: Rio de Janeiro

De prestaties die in 2012 op de 4 x 100 m waren geleverd, hadden het zelfvertrouwen op de sprint bij onze vrouwen een geweldige boost gegeven. In 2013 was het op de NK indoor dan ook de complete olympische estafetteploeg die op de 60 m de dienst uitmaakte: 1. Dafne Schippers in 7,26, 2. Jamile Samuel in 7,28, 3. Eva Lubbers in 7,36 en 4. Kadene Vassell in 7,48. Op de kort daarop volgende EK indoor in Göteborg eindigde Schippers met 7,14 als vierde net buiten het podium, maar met die tijd stond ze op de lijst met de beste Nederlandse sprintsters ooit nu wel derde achter Nelli Cooman (7,00) en Els Vader (7,11). Jamile Samuel kwam er tot de halve finale in 7,26, ook voor haar een PR-prestatie. Onze topsprintsters werden al sneller en sneller. Kom maar op, WK in Moskou!

Eva Lubbers in actie tijdens haar laatste NK Indoor, die van 2013.

Domper

Maar ja, zoals wij ook maar al te goed weten, kan er altijd een blessure om de hoek liggen. In Het Parool van 23 juni 2013, waarin verslag werd gedaan van het feit dat ons land erin was geslaagd om op het EK voor landenteams in Dublin promotie naar de Super League af te dwingen door als derde te eindigen, meldde de krant

dat de score deels werd gedrukt door pech. Vermeld werd dat tijdens de 4 x 100 m estafette bij de vrouwen Eva Lubbers vlak voor de derde wissel

vertwijfeld naar haar bovenbeen had gegrepen en had opgegeven. “De diagnostiek de komende week moet uitwijzen hoe ernstig de blessure is”, aldus fysiotherapeut Joost Vollaard. Bijzonder ernstig, zo zou blijken. Want Eva Lubbers, die toen al een tijdje lid

was van AV Phanos zou, na ruim tweeënhalf jaar bezig te zijn geweest met revalideren, aanmodderen met aangepaste trainingsschema's en worstelen met lichamelijke en mentale tegenslagen, er in 2016 ten slotte een punt achter zetten. "Toen was de koek op. Ik had er simpelweg de kracht niet meer voor", aldus de onfortuinlijke atlete (met dank aan de St. Atletiekerfgoed voor de contactinfo).

Maar goed, dan zit je als bondscoach midden in het wedstrijdseizoen, minder dan twee maanden voor een WK en moet je ineens je succesformatie aanpassen. Ach, qua individuele sprinttijden was er op de 100 meter inmiddels keuze genoeg tussen meer dan tien atletes die allemaal een tijd tussen de 11,50 en 12,00 in de benen hadden, maar zoals we allemaal weten zit op de sprintestafette de echte tijdwinst in het beheersen van de wisseltechniek en zoiets vergt nu eenmaal eindeloos veel training. Dat hadden we wel overgehouden aan de ervaringen van ons estafetteteam, dat sinds 1968 het nationale record bijna een halve eeuw in handen had gehad. Krijg je dus zo kort voor een groot toernooi met dergelijk malheur te maken, dan dient mijns inziens het gat dat door de geblesseerde atlete, in dit geval Eva Lubbers, is achtergelaten zo spoedig mogelijk te worden gedicht op de plek waar dat is gevallen, in de tweede bocht dus. De rest laat je intact, want dat was een jaar eerder met stip immers de beste formatie!

Bondscoach Thunnissen ging echter aan het experimenteren en liet op 4 juli tijdens de Athletissima in Lausanne een ploeg opdraven in de samenstelling Nicky van Leuveren, Dafne Schippers, Tessa van Schagen en Madiea Ghafoor. Het resultaat was een tijd van 43,84. Daar zouden we 20 jaar eerder wellicht tevreden mee zijn geweest, maar die tijd lag inmiddels ver achter ons. Zelfs drie weken voordat de ploeg moest aantreden op de WK in Moskou experimenteerde hij nog. Bij de London Diamond League stelde Thunnissen de volgende ploeg op: Madiea Ghafoor, Dafne Schippers, Tessa van Schagen en Jamile Samuel. Een maand eerder had Schippers haar PR op de individuele 100 m aangescherpt tot 11,10. Als startende atlete in een estafette met Dafne als tweede loopster was het dus ontzettend belangrijk om haar tijdig te bereiken voor de estafettewissel. En ook al was Madiea Ghafoor – de zoveelste Phanos-atlete – het weekend ervoor Nederlands kampioene op de 100 m geworden, op tijd Schippers bereiken lukte haar niet. Kortom, test in het putje gegooid! Er restte nu niets anders dan terug te keren tot de oorspronkelijke opstelling, met Ghafoor op de plek van Lubbers. Hopelijk hebben er voorafgaand nog enkele trainingssessies plaatsgevonden,

Madiea Ghafoor op de WK van 2013 in Moskou.

maar die opstelling kon dus pas echt aan de tand worden gevoeld in Moskou zelf. Al met al was er kostbare tijd verspild.

Gezien het voorgaande was het resultaat op de WK in Moskou van Kadene Vassell, Dafne Schippers, Madiea Ghafoor en Jamile Samuel, vierde in hun serie in 43,26, helemaal zo slecht nog niet. Twee jaar eerder zou het zelfs een nationaal record zijn geweest. Inmiddels was er in 2012 echter flinke vooruitgang geboekt en dus voelde dit resultaat niet als één, maar als twee stappen terug. Het wegvallen van Eva Lubbers bleek een gevoelig verlies.

Nieuwe lichting

Was dat in 2014 nu maar het enige geweest, dan had de nieuw aangestelde bondscoach Rogier Ummels als opvolger van Wigert Thunnissen in alle rust kunnen uitproberen wie van de opkomende sprinttalenten het beste op de vrijgefallen positie van Lubbers in het team paste. Er diende zich echter een tweede tegenslag aan. Kadene Vassell, in 2013 met een PR van 11,42 op de 100 m achter Dafne Schippers intussen de op één na snelste sprintster van ons land, moest na het NK indoor, vermoedelijk vanwege een blessure, een wedstrijdpaauze van zo'n vijf maanden inlassen. En laat zich nu net in die periode een viertal 19- en 20-jarige sprintsters met tijden tussen de 11,60 en 11,80 aandienen: Tessa van Schagen, Anna Sjoukje Runia, Marije van Hunenstijn en Naomi Sedney. Van Schagen en Sedney hadden eerder deel uitgemaakt van de estafetteteams die in 2011 op het Europees Olympisch Jeugdfestival in Trabzon goud hadden veroverd en in 2013 brons op de EK U20 in Rieti. Logisch dus dat Ummels, naast Ghafoor, met die twee Zuid-Hollandse atletes aan de slag ging. Reeds op 31 mei liet hij dit drietal samen met Jamile Samuel, waarbij Ghafoor als start- en Samuel als slotloopster was opgesteld, een wedstrijd lopen in Oordegem. Dat resulteerde in een tijd van 43,85, waarmee dit viertal zich in één

Kadene Vassell verloor haar basisplaats in het estafetteteam zonder er zelf iets aan te hebben kunnen doen.

klap kwalificeerde voor de EK in Zürich. Dat gaf de burger moed.

Drie weken later al was het raak. Tijdens de EK voor landenteams Superleague in Braunschweig liep ons estafetteteam, nadat eerder in het toernooi Samuel tweede was geworden op de 100 m en Schippers de 200 m had gewonnen, in de samenstelling Naomi Sedney, Dafne Schippers, Tessa van Schagen en Jamile Samuel naar de overwinning in 42,95. Dat was nog maar een halve seconde verwijderd van het nationale record van 42,45, dat in 2012 tijdens de Olympische Spelen was gelopen! Was dit nu

de snelste opstelling? Ummels pleegde nog één wissel. Op 3 juli, tijdens de Athletissima in Lausanne, liet hij Madiea Ghafoor starten in plaats van Naomi Sedney. Dat leverde in Lausanne niet alleen de overwinning op, maar ook een tijd van 42,40, de snelste tijd in

Europa en de derde in de wereld! Het nationale record was na amper twee jaar alweer scherper gesteld. Waar waren de tijden gebleven, dat wij steeds maar weer vergeefs tegen dat oude record uit 1968 aan waren blijven lopen? Wat Kadene Vassell betreft, die maakte half juli met een 100 m in 11,82 haar rentree. Maar toen had de actualiteit haar al ingehaald.

Favoriet op EK

Half augustus vond de EK in Zürich plaats. Dafne Schippers had intussen besloten om daar niet op de zevenkamp, maar op de sprint uit te komen. Inmiddels had zij haar nationale records op de 100 en 200 m bijgesteld tot 11,03 en 22,34. Hiermee behoorde zij op beide onderdelen tot de medaillekandidates. Jamile Samuel, die inmiddels PR's had staan van 11,12 en 22,72, zou ook op beide onderdelen van start gaan. Maar nu had ook de 4 x 100 m estafetteploeg zich voor het eerst sinds mensenheugenis tot een serieuze kanshebster op eremetaal opgeworpen. Wat een weelde!

Voor Dafne Schippers zou Zürich bepalend zijn voor het vervolg van haar carrière. Zij zegevierde op beide sprintonderdelen in respectievelijk 11,12 en 22,03 (= NR)! Jamile Samuel had minder succes. Op de 100 m strandde zij in de halve finale en op de 200 m werd zij zesde in 23,31. Het leek wel of Samuel, als het erop aankwam, geïntimideerd raakte door de snelheid van haar landgenote. Maar goed, de estafette was er nog om een kroon op het toernooi te zetten. Daar ging het echter op dezelfde manier mis als een jaar eerder in Londen tijdens de Diamond Leaguedwedstrijd. Na een degelijke 42,77 in de serie slaagde in de finale Madiea Ghafoor er opnieuw niet in om het stokje in de handen van Dafne Schippers te krijgen en was een DNF het gevolg.

Nadat jarenlang de focus had gelegen op het maximaliseren van de wisseltechniek, was er nu een uitdaging bijgekomen: hoe profiteerde je in estafetteverband maximaal van de unieke snelheid van Dafne Schippers, zonder te moeten inleveren op een messcherpe wisseltechniek? Dat zou bondscoach Rogier Ummels voorlopig nog de nodige hoofdbrekens kosten. In Zürich was intussen Groot-Brittannië met de estafettewinst aan de haal gegaan in 42,24! Een nieuwe benchmark was gezet.

(wordt vervolgd)

Piet Wijker

De gezichten van vlnr. Jamile Samuel, Tessa van Schagen en Dafne Schippers spreken boekdelen na de mislukte 4 x 100 m finale in Zürich.

Nieuws van de Stichting Atletiek Erfgoed

Om wegparscoursen correct te meten, bestaat al heel lang een zogenaamde Jones Counter. Dat is een apparaatje wat je op de as van een fiets monteert, waarna de parcoursmeter vooraf de hele afstand opmeet. (Simpel gezegd, er komt echt wel veel meer bij kijken!) Nu hebben veel fietsen tegenwoordig niet meer een paar rubberblokjes die je op de velg drukt als je wilt remmen, maar schijfremmen. Daardoor kon het ‘oude type’ Jones Counter niet meer zomaar gemonteerd worden en kwam er een vernieuwde versie. Nu heeft een van de eerste parcoursmeters na heel veel jaren besloten, te stoppen met dit werk en zijn exemplaar van het oudste type is nu eigendom geworden van Erfgoed. Een museum zijn we niet, willen we ook niet worden, maar enkele voorwerpen hebben een dusdanige historische waarde dat we die graag in de collectie opnemen.

Jones Counter (eigen foto)

Ook kregen we een handgeschreven, uiterst nauwkeurig trainings- en wedstrijdresultatenboekje van tienkamper en hordenspecialist Gerrit van der Hoeven (Lycurgus), die meermalen in de nationale ploeg werd gekozen, ruwweg in de jaren 1945 – 1955. Plus veel foto's.

Tja, als Wilma zelf niet eens meer weet met wie zij hier op de foto staat, wie zijn wij dan? (foto: Eric Koch; bron: Wikipedia)

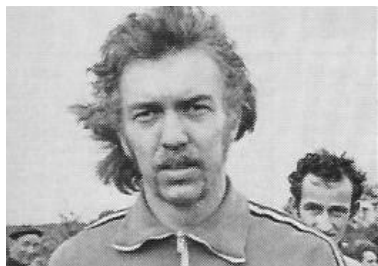
Piet Wijker stuitte op een foto van Wilma van den Berg uit 1970 bij het NK in Haarlem genomen. Zij staat daar samen met een man die een shirt met een Spaanse tekst erop draagt. Wie is die man? Een grappenmaker zei: “O, dat is Gonzales, want verreweg de meeste Spanjaarden heten zo.” Maar serieus kwamen we er niet uit en zelfs Wilma, aan wie we natuurlijk ook de vraag stelden, kon ons niet helpen! Wie wel?

topatleten, vroeg zich voor zijn serie artikelen over de 4x100 m vrouwen af waar Eva Lubbers gebleven is. Gelukkig konden wij hem aan haar contactgegevens helpen. En Rolf Bos, de initiatiefnemer en motor van de Canon, zoekt Aad Steijlen. Wie zet ons in dit geval op het juiste spoor?

Piet Wijker, altijd bezig met Wikipedia en de statistische boekhouding van onze

Piet kwam ook nog met een andere intrigerende vraag: Een aantal jaren waren er officiële nationale kampioenschappen 15 km voor vrouwen. De eerste keer in 1976, in Barendrecht waar Corrie Konings kampioene werd..., volgens De Atletiekwereld. Maar in de officiële gegevens van de Unie staat die wedstrijd niet vermeld als NK!???

Op 6 september vindt voor genodigden de feestelijke presentatie van een boek over het leven van de goede 800 m-loper, maar vooral trainer Cees Koppelaar plaats. Natuurlijk is Erfgoed daarbij vertegenwoordigd.

Ivo Van Damme.
(bron: AW nr. 22, 1975)

En Ivan Sonck, de man die als VRT-atletiekverslaggever en boekenschrijver over atletiek ook bij ons heel bekend is, vroeg informatie over Ivo Van Damme, die vlak voor zijn verbetering van het Belgisch 800 m record op Papendal een wedstrijd won in een heel scherpe tijd, 1.46.0.

We konden snel helpen en als tegenprestatie bood Ivan Sonck aan ons te helpen met info van Nederlanders in wedstrijden in België, als we daar behoefte aan hebben. Je weet maar nooit, dus in dank aanvaard!

Hugo Tijsmans

Fysiotherapie Vennewater

De praktijk met passie voor atletiek en een hart voor de sporters om hun welzijn en gezondheid te optimaliseren.

Gespecialiseerd in:

- Sportfysiotherapie
- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Osteopathie
- Leefstijltherapie

Fysiotherapie Vennewater
Het Zevenhuizen 48b
1852 JC Heiloo
072 533 03 44
www.fysiotherapievennewater.nl

Nico Ruiter, Celine Ruiter en Ingrid Vel

Op zoek naar...

In de vorige Vriendenband heb ik uitgelegd, hoe het nu eigenlijk zit met alle foto's die op Wikipedia zijn opgeslagen. Die vinden we dus allemaal terug in een apart bestand, Wikimedia Commons, waar alle Wikipedia's ter wereld vrijelijk uit kunnen putten. Wie mijn aanwijzingen in de vorige Vriendenband heeft opgevolgd, heeft daar wellicht zelf al iets van kunnen ervaren.

Al gauw valt trouwens op hoeveel foto's er in dat bestand voorkomen waar nauwelijks verdere informatie bij wordt gegeven. Beperken wij ons tot de atletiekfoto's, dan willen wij natuurlijk altijd graag weten, wie erop te zien zijn, al dan niet in actie. Waarom zijn er nog zoveel foto's waarbij die informatie deels of geheel ontbreekt? Het antwoord hierop is, dat er na WO II veel fotografen aan de slag gingen die alles wat zij in ons land interessant vonden, vastlegden. Van watersnoodrampen tot Koninginnedagen, van Ajax tot Feyenoord, van Sjoukje Dijkstra tot Henk van der Grift, alles werd gefotografeerd. En daar hoorden dus ook atletiekwedstrijden bij. Maar wisten die fotografen verder veel over welke atleten zij nu eigenlijk vastlegden? Vaak niet of nauwelijks.

Later, voor zover na het overlijden van deze fotografen hun fotoarchieven aan het Nationaal Archief werden geschonken, sloot het NA een overeenkomst met Wikipedia teneinde die bestanden voor vrijelijk gebruik beschikbaar te stellen.

Voor de gebruikers van Wikipedia was het nu zaak om daar waar verdere info ontbrak, die bij elkaar te scharrelen en aan de foto's toe te voegen. Daar doe ik nu dus al jaren mijn best voor, maar het schiet niet echt op. Af en toe schakel ik Atletiek Erfgoed erbij in, maar die komen er ook niet altijd uit, zoals u elders in hun rubriek kunt lezen.

Dus gooi ik het nu maar eens over een andere boeg en probeer ik het collectieve geheugen van onze vereniging te prikkelen door hier enkele foto's, waar de nodige informatie aan ontbreekt, aan onze lezers voor te leggen. Ik heb er drie geselecteerd.

Foto 1 (foto van Rob Bogaerts):

Deze is genomen tijdens het NK Cross van 1986. Alleen de eerste twee lopers, Tonnie Dirks en Cor Lambregts, zijn bekend. De rest nog niet. Wie herkent een of meer van de overige deelnemers?

Foto 2 (foto van Ron Kroon):

Een atletiekploeg staat op 25 mei 1966 op de vliegtuigtrap op weg naar Oost-Duitsland, waarschijnlijk voor een interland, al staat dat er niet bij. Vier van hen zijn herkend: van onder naar boven Leo de Winter, Ilja Keizer-Laman, Lia Hinten en Hilda Slaman. De rest ontbreekt. Wie zijn al die overige mannen? Eenieder die daar iets meer over weet te vertellen, mag het zeggen.

Foto 3 (foto van Herbert Behrens):

Het enige wat bij onderstaande foto vermeld staat is, dat het een atletiekwedstrijd in Den Haag betreft op 19 juni 1960. Slechts Henk Heida (derde loper) is gedefinieerd. Ikzelf meen als tweede loper Mijndert Blankenstein te herkennen, maar ben er niet zeker van. Wie herkent hem en meer?

Ik ben zeer benieuwd naar jullie reacties.

Piet Wijker

VOOR HET VOETLICHT

Els van Noorduijn: de oermoeder van het kogelstoten

Els van Noorduijn komt uit een tijd dat op werpgebied de kennis in ons land ondermaats was en de trainingsmiddelen onvoldoende tot geheel afwezig. De vooroordelen van wat de vrouw allemaal niet kon waren bovendien legio. “Dat hebben ze tegenwoordig natuurlijk allemaal niet. Ik vind het echt fijn dat het zo groeit en bloeit, dat jonge mensen het interessant vinden om het in zo’n klein ringetje gewoon te doen, met de discus of de kogel, d’r lol uit te halen en er goed in te zijn. Fantastisch! Ik zou het triest hebben gevonden als er na mij nooit meer iets geweest was.” (foto Rogier Alleblas)

Infobox

Naam: Elsemia Marianne Helene (Els) van Noorduijn

Geboren: 23 mei 1946 te Amsterdam

Discipline: kogelstoten

Titels: Ned. kamp.

Jun. Outdoor: 1961, 1962, 1963, 1964

Sen. Indoor: 1971

Sen. Outdoor: 1963, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972

Medailles: NK Sen. Outdoor: zilver 1965, 1966 (kogel + speer)

NK Sen. Outdoor: brons 1962, 1964, 1967 (speer)

Deelnemer OS: 1968

Deelnemer EK: 1969, 1971

Deelnemer EK indoor: 1971

Interlands: < 25

Records: NR Jun. outd.: kogel 3kg 1963-1969, kogel 4kg 1964-1971

NR Sen. outd.: kogel 10 x vanaf 1967 t/m 1971

NR Sen. ind.: 2 x kogel 1970-1983

PR's: kogel 17,87

Bijzonderheden: Bondscoach jeugdwerpers, tienkamp mannen West-Ned. en 400 m hrd

PhD in de sport

Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Voor het eerst sinds ik in 2009 met deze voetlichtrubriek begon, wijk ik af van mijn gewoonte om steeds een van onze leden te interviewen. Dat vergt enige uitleg. Voormalig Nederlands recordhoudster en twaalfvoudig nationaal kampioene Els van Noorduijn interviewde ik eerder 41 jaar geleden, toen voor AW nr. 4 van 1984. Sindsdien kwamen we elkaar weleens tegen bij wedstrijden en zeiden elkaar dan in het voorbijgaan soms gedag. Tot bij de Gouden Spike afgelopen maand. Toen raakten we in gesprek en kwamen er enkele onderwerpen langs waar ik zozeer door gegrepen werd, dat ik vond dat ik daar iets mee moest.

Allereerst was daar de bekendmaking, dat er van haar een biografie in de maak is die volgend jaar moet uitkomen en waarvan de voorlopige werktitel 'Onze vrouw in de DDR' is. Op zich al interessant genoeg, zou ik denken. Door een stage die zij in 1966 op instigatie van het Leo van der Karfonds in de DDR heeft doorlopen, kwam zij daar in aanraking met professor Karl-Heinz Bauersfeld. Die is zo bepalend geweest voor het verdere verloop van haar carrière dat ze eigenlijk, zoals reeds in mijn AW-artikel werd vastgesteld, een Oost-Duitse opleiding heeft gehad. Met de daar opgedane kennis is zij daarna niet alleen met zichzelf aan de slag gegaan, maar heeft zij die sindsdien vooral ook gebruikt bij de begeleiding van jonge talenten in de sport, heeft zij studies gedaan om haar kennis verder te verdiepen en uit te dragen en is zij op dusdanige wijze actief geweest in de sport, dat ze van het IOC een PhD heeft gekregen. Ze is dus in feite gepromoveerd tot doctor in de sport. Ten slotte is zij in 2018 ook nog eens Koninklijk onderscheiden en benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau, omdat zij bij AV '23 als hoofdcoach technische groep de hele vereniging naar een hoger plan heeft weten te tillen en ook individuele atleten tot een collectief wist te vormen. Dat valt althans te lezen bij de argumentatie voor die onderscheiding.

Me dunkt voldoende redenen om hier nog eens stil te staan bij deze bijzondere atlete, wier sportieve carrière velen zich wellicht niet meer zo precies zullen herinneren. Vandaar dat we ook hier gewoon maar weer bij het begin beginnen.

Heel jong al veruit de beste

Els van Noorduijn meldde zich op 12-jarige leeftijd aan bij het Amsterdamse AV '23. Daar richtte zij zich al gauw op het kogelstoten, hoewel zij qua aanleg veel veelzijdiger was. Ze kon bijvoorbeeld ook goed speerwerpen, zo goed zelfs dat Bauersfeld later zou beweren, dat ze daar de wereldtop mee zou kunnen bereiken. Els: "Ik was ook een hele goeie hordeloopster, maar kort. En op de sprint heb ik, geloof ik, Wilma van den Berg er nog een keer uitgelopen. Maar in Nederland hadden ze zoiets van: we weten niet wat we met je aan moeten, want je kan zoveel. En je mocht eigenlijk altijd maar één ding doen." Het werd dus kogelstoten en daarin was ze al gauw de beste. In 1961, nauwelijks 15 jaar oud, veroverde zij haar eerste nationale jeugdtitel (verder onderscheid in leeftijd werd er toen nog niet gemaakt) met een verste stoot van 15,11 m, gelijk de beste prestatie in ons land dat jaar en een clubrecord bij AV '23. Een jaar later, inmiddels overgestapt naar het

eveneens Amsterdamse Sagitta, veroverde zij haar tweede jeugdtitel met 15,12 m en stond ze aan het eind van het jaar met 15,53 m veruit bovenaan op nationale ranglijst, bijna 2 meter verder dan haar leeftijdgenootjes. In 1963 werd ze voor het eerst, als 17-jarige, nationaal kampioene bij zowel de meisjes als de senioren, veroverde zij bovendien brons bij het speerwerpen en verbeterde zij bij wedstrijden in Zaandam het nationale meisjesrecord kogelstoten 3 kg door met 16,09 m als eerste de 16 metergrens te passeren. Op de eindlijst dat jaar was haar voorsprong op haar leeftijdgenootjes opgelopen tot bijna 3 meter.

In 1964, haar laatste jaar als junior, veroverde Van Noorduijn bij het kogelstoten haar vierde nationale titel op rij en voegde er ook nog zilver bij het speerwerpen aan toe. Bij de senioren werd zij met de 4 kg-kogel weliswaar voorbijgestreefd door clubgenote Loes Boling en DEM-atlete Corrie van Wijk, maar haar 14,25 m was wel het eerste nationale meisjesrecord met de 4 kg-kogel, een feit dat in het AW-verslag onvermeld bleef. Ter vergelijking: Corrie van Wijk zette dat jaar het seniorenrecord op 15,32 m. Op de eindlijst komt Els trouwens voor met een beste prestatie van 14,61 m (!?!).

In 1965, haar eerste officiële seniorenjaar, stagneerde haar ontwikkeling. Loes Boling was haar op het NK opnieuw de baas gebleven, die dat jaar het nationale record bovendien naar 15,37 m tilde, terwijl Van Noorduijn niet verder kwam dan 13,93 m. Een jaar later had zij de gang omhoog echter weer te pakken, al greep bij de nationale kampioenschappen in de regen Loes Boling met de kogel voor de derde keer op rij naar de winst met 14,78 m tegen 14,25 m voor Van Noorduijn. Op het jaarlijkse eindoverzicht stond Els echter toch bovenaan, want met 15,02 m had ook zij in de loop van het wedstrijdseizoen de 15 metergrens doorbroken. Was hier het eerste effect van haar dat jaar doorlopen stage in de DDR zichtbaar?

Krachttraining tussen de pooiers en muzikanten

Bij Els van Noorduijn was intussen de overtuiging gegroeid dat, wilde zij verder komen, zij haar heil elders moest zoeken. “De hele Nederlandse top ging bij Jan Blankers trainen. Maar hij was alleen een looptrainer, waar ik als werper niets aan had. Nederland was op werpgebied een onderontwikkeld land. We hadden niet eens een krachtruimte. Helemaal niks! Krachttraining bestond hier niet. Ik was de eerste vrouw in Nederland die aan krachttraining ging doen, op een zolderkamertje achter Tuschinski, bij de pooiers en de muzikanten van het plein. Ik heb ook getraind bij Frits Löhnen in Noord en ook nog ergens in Zuid bij een heel luxe ding. Daar zaten allemaal mensen die gewoon sterker wilden worden, of die er goed uit moesten zien of zo. Maar ik werd overal uit gezet, omdat ik sterker was tussen al die mannen. Achter het Tuschinski Theater ben ik het langst geweest. Ik had ook de sleutel ervan, mocht er helemaal zelf trainen. Daar heb ik mij altijd veilig gevoeld. Omdat ik ze daar niet altijd tegenkwam, accepteerden ze dat ik gewoon sterker was.”

Ad Paulen en Manfred Ewald, de hoogste sportbaas van de DDR hadden haar intussen in

1965 zien sporten en werptrainingen zien doen. Daar waren zij zo van onder de indruk geraakt, dat die een stageplek voor haar regelden in de DDR. Daar zat de wereldtop op werpgebied, daar zat de kennis, dus daar moest je wezen om verder te komen. “Nederland was toen een onderontwikkeld land, nu niet meer, maar toen wel. In het buitenland roepen ze wel, als ze mijn naam horen, dat ik de oermoeder van het kogelstoten ben. Dat is wel grappig.” Via het Leo van der Karfonds werd Els van Noorduijn in 1966 uitgezonden. “Paulen heeft toen, samen met Ewald, gekeken wie het beste bij mij zou passen. En dat werd Karl-Heinz Bauersfeld. Die had de meeste internationale wedstrijdervaring, die reisde internationaal en die zat niet helemaal vastgebakken aan het DDR-regime. Dus die twee hebben dat bekookstoofd voor mij”, legt Els uit. Het zou van doorslaggevende betekenis zijn voor de rest van haar leven.

Inspiratie opdoen in een grauwe, vieze stad

De entourage waar Van Noorduijn in terecht kwam, was niet bepaald inspirerend. Bauersfeld zat met zijn trainingsgroep in Leipzig. Els: “Ik heb de hele stad in puin gezien, kogelgaten, allemaal in en in triest. Het buitenland had net toegestaan dat er gebouwd mocht worden. De bouwvergunningen waren net afgekomen, maar er was nog niks gebouwd. Het was een heel grauwe, vieze stad toen. Iedereen liep in een blauwe plastic regenjas, of bruin. Meer was er niet. Ik zat in het enige goede hotel dat er toen was, naast het station. Dus daar zat ik dan.” Maar de wil om te leren, om beter te worden, overheerste, verdrong het gevoel van eenzaamheid. Gelukkig kon ze het goed vinden met Margitta Gummel, met wie zij ook samen trainde. “Margitta mocht toen nog bij mij in het hotel komen. En ik mocht ook bij haar thuis komen. Omdat je anders wel heel erg in je eentje zit. Later mocht dat allemaal niet meer.”

Het zou namelijk niet bij die ene keer blijven. Bauersfeld inspireerde haar. De keren dat ze er kwam strekken zich uit over een periode van zes jaar. Els: “De eerste periode was het tien dagen, maar ik ben er ook weleens drie weken geweest. En altijd in het najaar kwam ik er terug om mijn schema’s op te halen en om te proberen om alles te doen en zo. Dat was van ’s morgens tot ’s avonds laat praten, leren en whatever allemaal. Het was veel en het moest vaak in een week gebeuren. Maar dat was niet zo’n probleem, hoor, ik kan heel snel. En in de zomermaanden zagen we elkaar natuurlijk heel veel, want ik deed op wereldniveau mee. Dus ik zag hem of om de week, of om de veertien dagen. En dat een half jaar lang. Ik bedoel, ik ben eigenlijk altijd heel erg geholpen.”

Tijdperk Van Noorduijn

In eigen land werden de resultaten van haar Oostduitse opleiding al gauw zichtbaar. In 1967 tijdens de NK in Rotterdam veroverde zij haar tweede titel met 14,58 m, 1,5 meter verder dan de rest. Eerder had zij tijdens de Gouden Spike in Leiden het nationale record van Loes Boling al verbeterd en op de NK’s zegevierde zij tussen 1968 t/m 1972 met steevast 2 tot 3 meter voorsprong, terwijl zij het Nederlandse record in die periode in 10 stappen van 15,70 m in 1967 naar 17,87 m in 1971 opkrikte. Op de wereldranglijst van

1971 stond Els van Noorduijn met die prestatie als enige West-Europse atlete op de twaalfde plaats tussen uitsluitend atletes vanachter het IJzeren Gordijn!

Els van Noorduijn concentreert zich op de NK van 1968. (foto: Eric Koch; bron: Wikipedia)

In die gouden periode nam Van Noorduijn deel aan de Olympische Spelen van 1968 in Mexico. Daar werd zij in de door haar vriendin Margitta Gummel gewonnen finale achtste met 16,23 m, zo'n half metertje onder haar nationale record dat zij eerder dat jaar op 16,78 m had gezet. In 1969 eindigde zij op de EK in Athene als zesde met 17,28 m, een nationaal record dat in onze recordboeken ontbreekt; in 1971 werd zij op de EK indoor in Sofia zevende met 16,22 m en op de EK in Helsinki negende met 16,68 m, steeds als eerste West-Europese atlete!

Gezien haar plaats op de wereldranglijst van 1971 was Els van Noorduijn in ons land zo ongeveer de eerste die verzekerd was van deelname aan de Spelen van 1972 in München. Toch was ze daar afwezig. Els: "Ik heb voor die Spelen 'nee' gezegd, omdat ik niet aan mijn eigen eis, 18 meter, voldaan heb. Dat was nog nooit voorgekomen. Ik doe wel meer dingen als eerste." Met een laatste nationale titel en

een beste jaarprestatie van 17,32 m nam ze eind dat jaar afscheid als actief atlete.

Methode Bauersfeld

Wat sprak haar nu zo aan in de methode van Bauersfeld? Els legt uit: "Een van de grootste verschillen is dat ze daar naar mij keken als mens. Hier kijken we als sporter. Als je als mens kijkt, dan zie je iemand anders bewegen als je een bepaalde methodiek toepast. Dat is echt een heel groot verschil. Ik heb daar ontzettend veel dingen van hem geleerd waarvan ik zeg: dat leer je in Nederland nu nog niet. Ik ben waanzinnig dankbaar dat ik Karl-Heinz tegen het lijf ben gelopen, dat ik op jonge leeftijd de kennis die ze daar hadden, de wetenschap whatever begrepen heb en zelf heb mogen ervaren. Ze werkten er met allerlei vormen van studenten. Ze waren zó waanzinnig sterk. Daar liepen wij gewoon 20 jaar op achter. Voorbereidende schema's? Karl-Heinz legde alles uit, hoe het werkte en waarom het werkte, wat de verschillen waren tussen Margitta en mij en waarom ik dus nooit naar haar moest kijken, dat ik mijn eigen ding moest doen. Dat werd mij allemaal uitgelegd. Je doet eerst, dan hij kijken en dan krijg je uitleg. Die methode hanteer ik nu dus zelf ook. In mijn getuigenschrift van Karl-Heinz staat, dat ik heel creatief en innovatief ben omgegaan met de kennis die ik heb opgedaan, dat ik heel goed heb begrepen dat je alleen de top haalt als je iets heel waanzinnig leuk vindt en geniet, als je als mens top traint en niet als atleet, of als zwemmer of zo. Dat is nog steeds een ding hier, maar dat doe ik dus wel. Je kunt vanuit de biomechanica anders naar mensen kijken. Dat zegt dus niets van: Pietje heeft dit gedaan, dat moet jij nu dus

ook doen. Nee, ik kan alle systemen loslaten als iemand bij mij komt en zegt van: kijk, zo is het hoe het lichaam beweegt. Dan heb ik heel veel kennis om te zeggen van: ehm, hoe het lichaam wil bewegen, daar kun je op trainen.”

Opvallend is trouwens dat Els volgens Bauersfeld nog het meeste aanleg had voor het speerwerpen. “Omdat ik sterk, snel en explosief was. Maar voor speerwerpen heb je ogen nodig en in Nederland kon niks. Niemand kon mij hier trainen. Dat heb ik dus maar niet gedaan”, legt ze uit.

Niet lang nadat ze was gestopt werd Els van Noorduijn gevraagd om werptraining te geven aan de junioren. “Vanaf 1973, denk ik. Dat was mijn eerste bondsvaktraining. Daar kwam erg veel weerstand tegen, omdat ik vond dat je meer moest trainen. Nou, dat was natuurlijk ‘not done’. Dat heeft denk ik twee jaar of zo geduurd. Toen heb ik samen met Jaap Noordenbos – vanwege de werpkant en het anders kijken, anders denken – in West-Nederland de tienkampers getraind. Dat is wel veel later geweest. En de 400 meter horden was dus de laatste groep. Er waren drie belangrijke wedstrijden in Nederland, daar werden we altijd voor gevraagd, omdat we zo’n goeie groep waren. Toen heeft Marco Beukenkamp zelfs 50,45 gelopen. Dat was uniek. Die groep heb ik drie jaar gehad. Daarna heb ik die overgedragen aan Harry Schulting en Ineke Bonsen. Die groep viel toen uit elkaar. Er kwam helemaal niks uit. Nou ja, daar heb ik het bij gelaten. Ik ben nooit meer bondscoach geweest, had er ook geen zin meer in.”

Veelbegaafd

Het was overigens niet haar enige activiteit na haar afscheid als atlete. Van Noorduijn startte een eigen adviesbureau, waarin zij medewerkers van bedrijven en dus ook die bedrijven zelf leerde: hoe zet je multitalent op de juiste manier in? En hoe helpt dit om problemen op te lossen binnen bedrijven? Veelbegaafdheid kom je in de topsport immers ook heel vaak tegen. “Elvis Afrifa bijvoorbeeld kan, behalve heel goed sporten en heel goed studeren, ook heel goed gitaar spelen, als-ie daar zin in heeft”, aldus Els. Afrifa, de topsprinter van AV ’23, de club waar Els van Noorduijn tot zo’n jaar of vier geleden als hoofdcoach actief was. Aanvankelijk als clubtrainer begonnen bij Sagitta, werd zij al gauw benaderd door AV ’23, nadat de trainer daar plotseling was overleden. “Ik had daarvóór al iets voor ze gedaan. Ik had zoiets van: ze hebben mij ook altijd heel erg geholpen, doordat ik op de baan mocht en sleutels had en er van alles mocht gebeuren voor mij. Toen dacht ik van: dan doe ik ook iets terug”, verklaart ze. Hoe dat door de vereniging is gewaardeerd, kunnen we teruglezen bij de motivering van haar lintje.

Sinds enkele jaren is Els van Noorduijn actief voor de Stichting Veelbegaafd. Daar zal ik een volgende keer wat verder op inzoomen en tevens ingaan op de vraag, hoe zij tijdens haar tijd in de DDR het communistische regime heeft ervaren.

(wordt vervolgd)

Piet Wijker

Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd

Jeugdfonds voorjaarsnota

Het is bij steeds meer instanties de gewoonte om halverwege het jaar eens een overzicht te geven van de behaalde resultaten en de geplande activiteiten voor de toekomst. Nu is het wel zo dat de Vrienden van de Atletiek (of het Jeugdfonds) hierover geen verantwoording moet afleggen, maar wij wel graag willen weten waar – en op welke manier – wij ondersteuning kunnen geven. Wij volgen veel ontwikkelingen en proberen daar in overleg met de talentcoaches bij de Atletiekunie onze conclusies uit te trekken.

In deze editie willen wij graag informatie geven over:

- De Talent Awards 2025
- NK U18 en U20
- EK voor landenteams
- EK U20
- C-Spelen

De Talent Awards 2025

In de vorige Vriendenband is al een verslag opgenomen over de wedstrijden om de Ter Specke Bokaal op 10 mei in **Lisse**, waar Elise de Jong met de polsstok over 4 meter en 45 centimeter vloog, daarmee een nieuw Nederlands juniorenrecord realiserend.

Op 29 mei mochten de omstandigheden in **Vught** tijdens de 21e Harry Schulting Games op zijn minst bijzonder genoemd worden. Een aantal dagen voor deze wedstrijd waren de

weersvoorspellingen negatief, er zou veel regen komen, maar gelukkig bleef het de hele middag en avond droog. Wel stond er een sterke wind, waardoor bij de meeste onderdelen de resultaten de boeken ingingen met te veel rugwind. De jury (Marjan Olyslager, Rik Hardon en Wim van der Krogt) voor de Talent Award had daarom ook meer tijd nodig om – met een goede en onderbouwde motivatie – de winnaar aan te wijzen.

Rik Hardon heeft zojuist de Talent Award uitgereikt aan Milou van der Berg en geeft haar nog een bemoedigend advies.

(foto: Wim van der Krogt)

Om de Talent Award toe te kennen wordt er getoetst of er aan drie voorwaarden is voldaan: a) de atleet moet jonger zijn dan 20 jaar, b) het resultaat moet op landelijk topniveau zijn en c) er wordt vooral gekeken naar de progressie van de atleet. In Vught bleek het laatste punt doorslaggevend.

De prijs werd toegekend aan de 18-jarige Milou van der Berg om haar aansprekende prestatie op de 100 meter horden. In 2024 was haar beste prestatie 14,11 seconden en in Vught noteerde zij een 13,43. Een duidelijke verbetering, die echt niet alleen toegeschreven kon worden aan die 0.5 meter te veel rugwind. Duidelijk heeft zij een sterke vooruitgang laten zien. De Talent Award werd door Rik Hardon aan haar uitgereikt met het advies om in de komende periode dezelfde tijd te realiseren met toelaatbare wind.

De dagprijs bij de Harry Schulting Games ging bij de vrouwen naar Elise de Jong (winnares Talent Award in Lisse), die het polsstokhoogspringen won met een hoogte van 4,44 meter en die daarna drie pogingen deed om het Nederlands record (4,56) voor vrouwen te verbeteren. Bij de mannen was de dagprijs voor Ruben Rolvink, die het discuswerpen won met een prachtige 67,18 meter, waarmee hij slechts 32 centimeter onder de limiet voor de Wereldkampioenschappen bleef.

Elise de Jong deed in Leiden nog een aanval op het seniorenrecord van 4,55 door de lat op 4,56 te laten leggen. Bij haar laatste poging (zie foto) scheelde het een haar. (foto's: Piet Wijker)

bepaald geen onbekende van de Vrienden, want vorig jaar ontving hij op onze reünie ook al de Gouden Pluim. Hoewel hij in 2024 bij dezelfde Gouden Spike de Talent Award ook al gewonnen had, bleek hij ook in 2025 de uitbinker te zijn. Er waren wel twee hele sterke concurrenten in heel verschillende disciplines,

Jarno van Daalen heeft zojuist van Elly de Regt-Henzen (links) de Talent Award uitgereikt gekregen en geniet nog na op het ereplatform, tezamen met de mascotte van de Gouden Spike.

zoals Bente Jacobs op de 200 m in 23,80 s met een limiet voor de EK U20 in Tampere en Elise de Jong (ja weer) op polshoog met een evenaring van haar nationale record van 4,50 m, maar uiteindelijk na goed overleg van de toekenningcommissie werd toch de voorkeur gegeven aan Jarno van Daalen.

Nadat Jarno eerst het kogelstoten had gewonnen met een afstand van 20,71 m (6 kg kogel), waarbij hij zijn persoonlijk record van 20,53 m verbeterde en natuurlijk wederom de limiet voor de EK U20 behaalde, bleek nog eens zijn overgrote talent zowel nationaal als mondiaal met zijn prestatie bij het discuswerpen van 64,65 m, waarbij hij zijn beste prestatie van 64,48 m verbeterde; ook dit was weer een limietprestatie.

Omdat de Talent Award wordt toegekend aan de meest opvallende prestatie, gaf de progressie van de atleet en de mondiale plaats de doorslag.

Zelfs dit jaar heeft Jarno weer een tweetal grote stappen gezet op weg naar het EK in Tampere. Wij zien heel benieuwd uit naar wat hij daar als 'groot' talent gaat doen. Op basis daarvan mocht hij de Talent Award 2025 in ontvangst nemen.

NK U20 en U18

Van 27 tot en met 29 juni was GAC in Hilversum de organisator van de Nederlandse kampioenschappen voor U18 en U20. Tijdens de drie grote openingswedstrijden viel het al op dat er heel veel atleten van onder de 20 jaar op de inschrijvingslijsten stonden. Het NK was dus drukbezet en het regende persoonlijke records. De meest opvallende prestatie werden geleverd op de veldonderdelen: Jarno van Daalen (ja, hij weer) nestelde zich met een discusworp van 66,31 m op de tweede plaats van de ranglijst aller tijden en verbeterde dus ook zijn winnende worp in Leiden met bijna 2 meter. Ook een tweede plaats op de aller tijden lijst was er voor Teunis Pieters, die het kogelslingeren overtuigend won met een afstand van 66,48 m en daarmee bijna tien en een halve meter verder slingerde dan de zilverenmedaillewinnaar. Marijn Kieft leverde met een sprong over 4,47 m eveneens een prestatie van formaat, waarmee ook zij de tweede plaats op die aller tijden lijst bereikte. Het polsstokspringen bij de vrouwen is erg leuk dit jaar. Zowel Marijn als Elise de Jong (niet aanwezig in Hilversum, maar in Madrid bij het EK voor landenteams) hebben tijdens wedstrijden al heel wat pogingen gedaan om het nationaal record bij de dames op 4,56 binnen te halen. Dat moet toch lukken dit jaar? De laatste opvallende prestatie werd geleverd bij het verspringen bij de meisjes, waar Felicia Felter met 6,39 m de vierde beste prestatie ooit in

Marijn Kieft werd U20-kampioene met een sprong over 4,47 m. Tjonge, wat wordt er tegenwoordig goed polsstokhoog gesprongen in ons land. (foto:ETF/Ed Turk)

haar leeftijdscategorie neerzette. Opvallend was dat deze winnende sprong ook de enige was in de top zes met een toelaatbare rugwind.

EK voor landenteams

Gelijktijdig met de NK voor junioren vond in Madrid het EK plaats voor landenteams waar Oranje op een mooie vierde plaats eindigde, een resultaat dat nog nooit eerder behaald was. In de Nederlandse ploeg waren twee atleten van onder de 20 jaar opgesteld: Elise de Jong bij het polsstokhoogspringen en Jin van der Lee bij het hoogspringen. De gedachte kwam bij mij op om eens te kijken of uit de opstelling van het Nederlands teams iets zichtbaar was van doorstroming van jeugdathleten. Op de vraag welk team het oudste is antwoordde iedereen die ik het vroeg: de mannen. Ook ik dacht dat en toch is dat niet zo. De gemiddelde leeftijd bij de mannen was 24 jaar en bij de vrouwen 25,53 jaar. Zoals gezegd twee atleten van U20, maar twaalf die nog in de categorie U23 vallen (negen mannen en drie vrouwen). Ik denk dat dan gezegd mag worden dat er sprake is van doorstroming, maar echt vergelijkingsmateriaal of normen heb ik niet.

EK U20 en U23

Jarno van Daalen, hier in actie bij het kogelstoten tijdens de Ter Specke Bokaal, is een van onze grote kanshebbers op eremetaal op de EK U20 in Tampere.

(foto: Piet Wijker)

Op beide toernooien zal een aanzienlijke delegatie Nederlanders aanwezig zijn. Op 17 juli begint het EK U23 in het Noorse Bergen. Voor Nederland zullen daar 35 (!) atleten aan de start verschijnen en gaan strijden om de medailles.

In het Finse Tampere worden van 7 t/m 10 augustus de Europese Kampioenschappen gehouden voor U20. Op dit moment hebben 18 atleten voldaan aan de limiet, maar tot en met 27 juli mag deze groep nog iedere kans aangrijpen om zich te plaatsen.

Hopelijk kunnen wij deze wedstrijden volgen. Er zullen best wel een aantal zenders zijn die dit uitzenden of via een livestream.

C-Spelen

Al jaren worden de eerste echte talenten zichtbaar bij de C-Spelen, die in 2025 al voor de 58^e keer georganiseerd worden. Het evenement vindt plaats op 30 en 31 augustus en is jaarlijks het hoogtepunt voor deze leeftijdsgroep. Dat is direct zichtbaar aan het aantal inschrijvingen. Ondanks dat deze wedstrijd een traditie genoemd mag worden, blijft het organiserende AAC zoeken naar verbeteringen die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van de talenten. Er zijn dit jaar geen 4 x 80 m meisjes en 4 x 100 m

jongens. Deze worden vervangen door een 4 x 100 mixed estafette (voor clubteams) op zaterdag. Op zondag worden de C-Spelen afgesloten met een 4 x 300 m mixed estafette voor clubteams. Op die manier wordt het voor de U16-jeugd mogelijk gemaakt om zelf te beleven hoe het is om aan zo'n spectaculair nummer mee te doen!

Het Jeugdfonds ondersteunt deze Spelen (ik blijf dit het officieuze NK U16 noemen) graag en geeft voor iedere beste jaarprestatie een waardebon. Ook zijn wij weer van plan om – net als in 2023 en 2024 – in oktober een inspiratie dag te organiseren op Papendal, waarvoor alle gouden en zilveren medaillewinnaars bij de prijsuitreiking een uitnodiging ontvangen. Het blijft toch jammer dat de C-Interland tegen Westfalen geen doorgang meer kan vinden.

U18 Indoor Event

Erg blij zijn wij dat het gelukt is om weer een indoor event te organiseren voor U18. Overvolle agenda's zorgden voor een uitdaging, maar het staat nu vast dat op 14 maart 2026 de teams van Wallonië, Vlaanderen, Westfalen, Luxemburg en Nederland met elkaar de strijd aangaan in de Helmut Körnig Halle in Dortmund. Over de uitvoering is er nauw contact met de Atletiekunie en hebben wij groen licht om hieraan deel te nemen. Onze dank gaat vooral uit naar de inzet van Westfalen om dit te realiseren. Het zijn goede vooruitzichten. Atletiek leeft!!

Wim van der Krogt

**MAX4
HOME** Specialist in tegels
sanitair & meer

Showroom:
Fabriekstraat 16-02
7005AR Doetinchem

Contact:
0314-745151
info@max4home.nl

Kanjers!

Soms blader ik wel eens door wat oude Vriendenbanden, om iets te checken, om eens te kijken hoe we een bepaald onderwerp in het verleden ook weer hebben behandeld, of om gewoon iets op te zoeken waarvan ik me herinner dat wij er eerder over hebben geschreven, maar ja, wanneer was dat nou ook maar weer? En dan valt je oog plotsklaps op iets waar je nu, jaren later, ineens heel anders tegenaan kijkt.

Zo kwam ik al bladerend deze foto tegen, gepubliceerd in de Jeugdfondsrubriek van Vriendenband nr. 1 van 2012:

Van de vier Nederlandse atletes, die op uitnodiging van vice-wereldkampioene en Europees kampioene 7-kamp Jessica Ennis en trainer Toni Minichiello (de twee in het midden) in december 2011 een weekje in het Engelse Sheffield mochten komen meetrainen, weten we anno 2025 inmiddels het volgende:

vlnr

Nadine Visser:

Eur. kamp. U23 100 m hrd 2017; Eur. indoorkamp. 60 m hrd 2019, 2021; Ned. Titels: 15; Ned. records: 60 m hrd, 100 m hrd, 4x100 m; Ol. Spelen: 3.

Anouk Vetter:

Eur. kamp. 7-kamp 2016; Ned. titels: 8; Ned. record: 7-kamp; Ol. Spelen: 3.

Nadine Broersen:

Wereldindoorkamp. 5-kamp 2014; Ned. Titels: 12; Ned. record: 5-kamp; Ol. Spelen: 2.

Dafne Schippers:

Wereldkamp. 200 m 2015, 2017; Eur. kamp. 100 m 2014, 2016 + 200 m 2014 + 4x100 m 2016; Eur. indoorkamp. 60 m 2015; Eur. kamp. U23 100 m 2013; Wereldkamp. U20 7-kamp 2010; Eur. U20 kamp. 2011; Ned. titels: 22; Eur. record: 200 m; Ned. records: 60 m, 100 m; Ol. Spelen: 3.

Wat een kanjers!

Piet Wijker

Onze jarige Vrienden

(tussen haakjes de nieuwe leeftijd)

September 2025

2 Frans Dames (79)	20 Krista Aukema (58)
4 Ellie van Beuzekom-Lute (74)	20 Melchert Kok (67)
6 Ingrid van der Vinne-Lammertsma (58)	20 Janneke Roona-Bosma (62)
8 Ron van der Steenhoven (61)	22 Willeke Koppelaar-Majoor (83)
10 Jacqueline Harte (65)	22 Lydia Pietersen-Timmer (67)
10 Peter Vergouwen (78)	22 Jolanda Visser (58)
11 Ria Hulsink (75)	23 Ton van Druten (97)
12 Harry Peters (79)	23 Roelof Veld (81)
13 Frank van Ravensberg (65)	26 Eric Roeske (65)
14 Henk Brouwer (72)	28 Marcel Drost (56)
16 Mark Beelen (59)	28 Irene McGarry (63)
17 Ad de Jong (79)	30 Annie van de Kerkhof (73)
20 Pauline van den Berge (62)	

Oktober 2025

2 Fedde Zwanenburg (78)	23 Ans van Veenendaal-Kocken (72)
3 Monique Jansen (47)	26 Klaas Pollema (79)
3 Rinus de Schipper (84)	29 Babs van der Groep (87)
5 Henk Evers (86)	30 Kay Schaafsma (65)
5 Marga Kortekaas (80)	30 Olga Commandeur (67)
7 Joke Bijleveld (85)	31 Rob Janssen (65)
12 Thea Martens-Evers (80)	31 Marius Veenker (73)
18 Jannet van Noord (63)	

DE VRIENDENBAND

opgericht 26 mei 1951

Bij verkeerde adressering:
Van Humboldtstraat 63
3514 GM Utrecht